

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.125/2025/7/I.

A felperes:

Felperes1

(cím2)

A felperes jogi képviselője:

Oppenheim Ügyvédi Iroda

(cím6, ügyintéző: dr. Kiss M. Tibor ügyvéd)

Az alperes:

Alperes1

(cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda

(cím8; ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd)

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék 17.P.20.036/2025/8.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 9.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alábbi szövegrészt a helyreigazító közleményből mellőzi:

„A valóság ezzel szemben az, hogy Felperes1 a Bizottság1 elnökeként kizárólag a jogszabályok és a Bizottság1 belső szabályzataival összhangban járó pénzbeli juttatásokban részesült, vele szemben a Bizottság1 pénzügy gazdálkodását érintő kérdésekben semmilyen vizsgálat vagy büntetőeljárás nem volt és jelenleg sincs folyamatban”.

Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes tartalomszolgáltatóját, a Cég1.Zrt.ot (cím9), hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 647.843 (hatszáznegyvenhétezer-nyolcszáznegyvenhárom) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest 9.600 (kilencezer-hatszáz) forint, míg az alperest 38.400 (harmincnolcezer-négyszáz) forint feljegyzett fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére.

Az állam javára fizetendő illetéket az ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni. Az eljárási illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát, adóazonosító jelét.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2017. és 2022. január vége között a Bizottság1 elnöke volt, a jogszabályok és a Bizottság1 elnökségének határozatai alapján meghatározott mértékű tiszteletdíjban, illetve külföldi utazások esetén költség térítésben részesült. A Bizottság1 bevételeinek 20%-a 2017 és 2022 között állami támogatásokból származott, a bevétel további 80%-a pedig saját tevékenységének és gazdálkodásának eredménye. A felperes a Bizottság1 elnökségi tisztsége

alatt a tiszteletdíjról hozott határozatnak megfelelően a tiszteletdíját felvette. A felperes elődje, illetőleg utódja Személy1 és Személy2 külön díjazás nélkül vezették a Bizottság1ot.

[2] 2025. február 21. napján a Alperes1.hu internetes oldalon „A Párt1 új embere 125 millió Ft közpénzt tüntetett el korábban a Bizottság1 elnökeként” címmel jelent meg cikk. A cikk valótlanul állította, hogy a felperes a Bizottság1 egykori elnökeként 125.000.000 Ft közpénzt tüntetett el, vett ki a szervezet kasszájából saját magának és embereinek trükkös fizetésemelésekkel és extra járulékokkal. A cikk a valóságot hamis színben tüntette fel, azt a hamis látszatot keltette, hogy a felperes törvénytelen eszközökkel jutott hozzá azokhoz az összegekhez, amelyek a Bizottság1 elnöki tisztségének betöltése alatt megillették.

[3] A felperes jogi képviselője útján 2025. március 19. napján ajánlott küldeményként postára adta és az alperes 2025. március 24. napján kézhez vette a felperes sajtóhelyreigazítás iránti kérelmét. Az alperes a helyreigazítási kötelezettségének 2025. március 29. napjáig nem tett eleget.

[4] A felperes kereseti kérelmében a következő helyreigazító közlemény közzétételét kérte:

„A cikkben valótlanul híreszteltük, hogy Felperes1 a Bizottság1 elnökeként 125 millió forint közpénzt tüntetett el, ezzel azt a hamis látszatot keltve, hogy törvénytelen eszközökkel jutott hozzá azon összeghez, ami őt a 2017-2022. januári időszakban betöltött Bizottság1 elnöki tisztsége alapján jogszerűen járó tiszteletdíjként, illetve költségtérítés formájában megillette. A valóság ezzel szemben az, hogy Felperes1 a Bizottság1 elnökeként kizárólag a jogszabályok és a Bizottság1 belső szabályzataival összhangban járó pénzbeli juttatásokban részesült, vele szemben a Bizottság1 pénzügyi gazdálkodását érintő kérdésekben semmilyen vizsgálat vagy büntetőeljárás nem volt és jelenleg sincs folyamatban.” A felperes kérte, hogy a helyreigazító közleményt a kifogásolt cikk megjelenésének megfelelő szedési módban, betűmérettel a Alperes1.hu oldalon a cikk megjelenési helyén, azaz a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon jelentesse meg, kötelezve az alperest arra, hogy 5 napon belül tegye közzé a <https://Alperes1.hu> internetes portál főoldalán kommentár nélkül a közleményt, egyidejűleg ennek szövegére kattintással linkkel tegye közvetlenül elérhetővé a 2025. február 21-ei, perbeli cikket, és annak címe alatt helyezze el mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig.

[5] Az érvényesíteni kívánt jog tekintetében a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1), (2) és (3) bekezdésére, 10. §-ára, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) és (2) bekezdésére, 496. § (1)-(3) bekezdésére hivatkozott. Utalt a PK 13. számú állásfoglalás I., II. és III. pontjában foglaltakra, valamint a PK 14. számú állásfoglalás I. pontjára is. Hivatkozott arra, hogy keresetösségi joga fennáll, az alperesi cikk őt nevesíti, személyét beazonosíthatóvá teszi, a helyreigazítási kötelezettség elmulasztása pedig a perindítást megalapozta. Álláspontja szerint az alperes valótlan tényként és nem véleményként fogalmazta meg azt, hogy a felperes törvénytelen módon jutott közpénzekhez. Az a közlés ugyanis, melynek valósága vagy valótlansága bizonyítható, tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény. A valóság bizonyítása tekintetében a bizonyítási érdek és teher pedig az alperes oldalán van. A közpénz eltüntetése kifejezés a

magyar nyelvben egyértelműen a sikkasztás, a jogtalan eltulajdonítás szinonimája, amikor egy átlagolvasó azt olvassa, hogy valaki 100 millió forintos nagyságrendben közpénzt tüntetett el, akkor abból kizárólag arra gondol, hogy bűncselekmény útján szerzett meg közpénzeket. Ezzel szemben a felperes a Bizottság1 elnökeként az arra vonatkozó jogszabályok és belső szervezeti szabályok szerint megállapított tiszteletdíjat vette fel. A tiszteletdíj vonatkozásában a Bizottság1 határozatot hozott, ezt a határozatot senki nem támadta meg.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja az volt, hogy a sérelmezett cikk valótlan állítást nem tartalmaz, így nem állnak fenn az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglalt feltételek.

A felperesnek fokozott türeési kötelezettsége van, mert a Bizottság1 volt elnökeként és olimpiaként közszereplőnek minősül. Emellett felperes nyílt politikai közszereplést is vállalt azzal, hogy a Párt1 2025. február 15-i kongresszusán felszólalt, majd több médiának is hosszú interjút adott. Az alperes az Európai Emberi Jogi Bíróság eseti döntésére utalással azzal érvelt, hogy a közszereplést vállaló személyeknek vállalnia kell azt is, hogy mind a sajtó, mind pedig a szélesebb közvélemény figyelemmel kíséri minden szavukat és cselekedetüket, így nagyobb türelmet kell tanúsítaniuk a kritikai megnyilvánulásokkal szemben. Az Alkotmánybíróság legújabb gyakorlata szerint pedig a politikai közszereplők esetében a korábbiaknál is tágabb a szabad véleménynyilvánítás megengedett határa. A sérelmezett közlés közügyben kifejezett véleménynyilvánításként értékelendő, amely miatt nincs helye sajtó-helyreigazításnak a 3217/2020. (VI.19.) számú AB határozat szerint. Egy politikai véleményről van szó, amely aktuális közéleti (politikai) vitához kapcsolódik és amely kellő ténybeli alapon nyugszik, ezért a sérelmezett közlés nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. Az alperes hivatkozott a televízió1 hírműsor riportjára, mely összegyűjtötte és nyilvánosságra hozta azokat a tényeket és adatokat, amelyekre alapozva az újságíró megfogalmazta azon – kétségekívül erőteljes – véleményét, kritikáját, hogy felperes 125 millió forint közpénzt vett fel korábban a Bizottság1 elnökeként. Önmagában a tisztség betöltése társadalmi elismerést és bizalmat jelent. A felperes szakított azzal a gyakorlattal, mely szerint a Bizottság1 mindenkor elnöke mintegy tovább ápolva elődei örökségét, a Bizottság1 és a nemzet iránti elkötelezettsége jeléül nem veszi ki az adófizetők zsebéből az elnöki tiszteletdíj akár évente több tízmilliós nagyságrendre rúgó összegét. Az olvasóknak lehetősége van annak megítélésére, hogy a következtetés levonására a logika szabályainak megfelelően, okszerűen került-e sor. A következtetés, vélemény pedig – annak helyességétől, helytelenségétől függetlenül – sajtó-helyreigazítás alapja nem lehet. A Kúria jogértelmezése szerint a tények egyoldalú, megtévesztésre alkalmas vagy önkényes módon való csoportosítása, egymás mellé helyezése akkor valósítja meg azok hamis színben történő feltüntetését, ha ezzel megváltozik a tartalmuk (Pfv.IV.21.440/2021/4., Pfv.IV.20.448/2023/3.). A Kúria Pfv.20989/2023/7. számú precedensképes határozatának elvi tartalma szerint önmagában nem valósítja meg a való tények hamis színben feltüntetését az, hogy a való tények között az olvasó esetlegesen a cikk tartalmán túlmutató összefüggést vélhet.

Azon közlés, hogy a felperes közpénzt tüntetett el, nem kelti annak hamis látszatát, hogy a felperes törvénytelen eszközökhöz folyamodott, vagyis bűncselekményt követett el. Az, hogy az átlagolvasó, vagy adott esetben a cikket olvasó felperes milyen következtetésre jut az elé tárt tényekből, már nem a sajtó felelőssége, az egyéni értékítélet sajtó-helyreigazítás alapja nem lehet.

[7] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 5 napon belül a Alperes1.hu internetes portál főoldalán kommentár nélkül Felperes1 felperes vonatkozásában a 2025. február 21-ei „A Párt1 új embere 125.000.000 Ft közpénzt tüntetett el korábban a Bizottság1 elnökeként” című cikk linkjére kattintva tegye közvetlenül elérhetővé a cikket és a cikk alatt, a kifogásolt cikk megjelenésének megfelelő szedési módban, betűmérettel, és a megjelenési helyén hasonló módon kommentár nélkül az alábbi tartalmú helyreigazító közleményt tegye közzé mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig:

[8] „A cikkben valótlanul híreszteltük, hogy Felperes1 a Bizottság1 elnökeként 125.000.000 Ft közpénzt tüntetett el, ezzel azt a hamis látszatot keltve, hogy törvénytelen eszközökkel jutott hozzá azon összeghez, amit ő a 2017-2022 januári időszakban betöltött Bizottság1 elnöki tisztsége alapján jogszerűen járó tiszteletdíjként, illetve költségértérítés formájában megillette. A valóság ezzel szemben az, hogy Felperes1 a Bizottság1 elnökeként kizárólag a jogszabályok és a Bizottság1 belső szabályzataival összhangban járó pénzbeli juttatásokban részesült, vele szemben a Bizottság1 pénzügyi gazdálkodását érintő kérdésekben semmilyen vizsgálat vagy büntetőeljárás nem volt és jelenleg sincs folyamatban.”

[9] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperes kiadóját, a Cég1 Zrt.-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.541.019,- Ft ügyvédi munkadíjat, valamint 8.198,- Ft készkiadást. Kötelezte a Cég1 Zrt.-t, hogy fizessen meg az államnak 31.500,- Ft feljegyzett eljárási illetéket.

[10] Rögzítette, hogy a felperes kérhette a helyreigazító közlemény közzétételét, ennek sikertelensége következtében keresetet terjeszthetett elő a helyreigazító közlemény megjelentetése iránt. Az Smtv. 12. § (1) bekezdésének idézése, a véleménynyilvánítás és sajtószabadság hangsúlyozása, az Alkotmánybíróság gyakorlatának említése mellett akként foglalt állást, a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások is részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletre, mind pedig a közügyek tekintetében tényállításokra vonatkozik. Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalására hivatkozással az alperesi sajtóközleményt a maga egészében vizsgálta, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket azok valóságos tartalma szerint vette figyelembe, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben értékelte, és tekintettel volt a társadalomban kialakult közfelfogásra is.

[11] A felperessel egyező álláspontra helyezkedve arra jutott, hogy a sérelmezett kijelentés nem vélemény, az egy bizonyítható állítás. Az - egyértelműen bizonyítható vagy cáfolható - konkrétumot tartalmazott a felperes személyére vonatkozóan. Az „eltüntetett” kifejezés a köznapi felfogás szerint bűncselekmény útján vagy törvénytelen úton történő pénzszerzést jelent. Így a felperes személyére nézve sértő tényállítás a közpénz eltüntetése. Az Alkotmánybíróság 5/2015. (II. 25.) AB határozata értelmében a szóban forgó kijelentés

értékelése nem történhet csupán „megragadva a kijelentés direkt tartalmánál”. Az „eltüntet” kifejezés a közfelfogás szerint a felperes személyét bűncselekmény elkövetésével hozta összefüggésbe. Az alperes az általa írtak valóságtartalmát a perben meg sem kísérelte bizonyítani.

[12] Az elsőfokú bíróság az alperes érvelését annyiban fogadta el, hogy a felperes közszereplőnek minősül. A 3348/2018. (XI. 12.) AB határozat szerint a közszereplői minőség a közéleti kérdések megvitatásával együtt járó közszereplés tényéhez kötött, amelyet mindig a konkrét helyzetben szükséges értékelni. A Párt1 kongresszusán való felszólalás egyértelműen a közéleti kérdések megvitatását jelenti, az megalapozza a közszereplői minőség megállapítását. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:44. §-ra és az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel azonban a fokozott tűrési kötelezettség korlátját képezik a hamisnak bizonyult tényállítások, amelyekkel szemben a véleménynyilvánítás szabadsága már nem véd.

[13] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel. Annak megváltoztatását elsődlegesen akként kérte, hogy az ítéltábla a keresetet teljes egészében utasítsa el, míg másodlagosan akként, hogy mellőzze a helyreigazító közleményből a valósággözlést. Kiemelte, hogy a sérelmezett közlést közügyben kifejezett véleménynyilvánításként kell értékelni, így nincs helye sajtó-helyreigazításnak. A kifogásolt közlés politikai vélemény, amely aktuális közéleti vitához kapcsolódott, és kellő ténybeli alapon nyugodott. Az írás a felperesnek azt a magatartását kritizálta, hogy míg a Bizottság1 más elnökei a tiszteletdíjokról „lemondással” a Bizottság1, és ezáltal az adófizetők zsebében hagytak igen jelentős összeget, addig a felperes az elnöksége alatt 100 millió forintot meghaladó forráshoz jutott az adófizetők terhére. A cikk címét és tartalmát képező közléseket összefüggésükben értékelve az a következtetés vonható le, hogy az újságíró nem önálló tényállításként, hanem véleményként adta elő, hogy a felperes 125 millió forint közpénzt tüntetett el. A „közpénz eltüntetése” kifejezés valóban értékelhető jogszerűtlen, akár bűncselekmény gyanúját felvető fordulatként is, de nem ez az egyetlen, a közgondolkodásban előforduló értelmezési lehetőség, hanem a közcél megvalósulását nem eredményező pénzköltést, pénzfelhasználást is jelentheti. A cikkben megjelenített vélemény szerint a felvett tiszteletdíj nem a közcél megvalósulását, hanem inkább a felperes magánérdekének biztosítását szolgálta, összevetve a Bizottság1 más elnökeivel. A közlés lényegében azt a kritikát fejezte ki túlzó, de a valósághoz köthető formában, hogy a közérdek szempontjából előnyösebb felhasználási mód is létezik a Bizottság1 pénzei kapcsán, ha annak elnöke nem él a tiszteletdíj felvételének lehetőségével. A véleménynyilvánítás keretei között egyértelműen kritizálható az a tény, hogy a felperes igényt tartott a részére egyébként szabályszerűen megállapított juttatásokra, s nem mondott le a tiszteletdíj iránti igény érvényesítésének lehetőségéről, ahogyan azt más elnökök tették. Alkotmányosan azt kell vizsgálni, az adott közlésnek van-e bármilyen köze egy adott közéleti vitához, közszerepléshez; amennyiben van köze, úgy csak kivételesen igazolható a sajtó véleménynyilvánítási szabadságának korlátozása. Az a körülmény önmagában, hogy a felperes az őt érintő közlések tartalmát magára sérelmesnek tartja, nem teszi megállapíthatóvá a személyét érintő jogsérelmek bekövetkezését. A szerző értékítéletével a társadalmat is megosztó közéleti vitához kapcsolódó véleményét fogalmazta meg, amely ekként a véleményszabadság oltalma alatt áll. A „tüntetett el” kifejezés a magyar köznyelvben nem kizárólag, sőt, nem elsősorban a büntetőjogi értelemben vett sikkasztás vagy egyéb tényállások szinonimájaként használatos. Az adott esetben ennek használatával a szerző erkölcsi bírálatot juttatott kifejezésre. A közlés lényegi mondandóját az adta, hogy ugyanezt a

tisztséget más elnökök közpénz igénybevétele nélkül, a felperes viszont jelentős közpénzt igénybe véve látta el.

[14] Az alperes fenntartotta álláspontját, miszerint az a közlés, hogy a felperes közpénzt tüntetett el, nem keltette annak hamis látszatát, hogy a felperes törvénytelen eszközökhöz folyamodott, azaz bűncselekményt követett el. A cikk közvetve sem utalt arra, hogy a felperesnek törvénytelen eszközökre lett volna szüksége ahhoz, hogy közpénzt vegyen igénybe a Bizottság1-on keresztül. A sajtótermék tartalmának meghatározása szabad, ez a szabadság közügyet, közpénzt, közszolgáltatást érintő cikk esetében magasabb szintű oltalmat, alaptörvényi védelmet élvez. Az alperes utalt arra is, hogy a felperes személyének kiemelt jelentősége van. Közszerelőként fokozott tűrési kötelezettsége van az őt ért közlések, kritikák, vélemények, megállapítások kapcsán.

[15] Az alperes a másodlagos fellebbezési kérelem körében kifejtette, az elsőfokú bíróság a való tények közlésére megalapozatlanul kötelezte az alperest. A PK 15. alapján nem kötelezhető a sajtó olyan nyilatkozat közlésére, amely a jogosult által érvényesített igény körében a helyreigazításhoz szükséges mértéket akár tartalmában, akár terjedelmében túllépi. A felperes által kért helyreigazító közlemény valós közzétételére vonatkozó része meghaladja azt a tartalmat és terjedelmet, amelyet a sajtó-helyreigazítás jogintézménye indokol. A PK 15. számú állásfoglalás alapján akkor szükséges és indokolt a valóság feltüntetése, amennyiben az az átlagolvasó számára a valóság félre nem érthető megértéséhez elengedhetetlen [Kúria Pfv.IV.20.252/2021/4., Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.095/2010/3. és Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.662/2021/4.]. A felperes által valóságként közölni kért szöveg a sérelmezett tényállítás helyreigazításához szükségtelen. A helyreigazító közlemény tartalmazza a valótlant, annak megjelenítésével megfelelően értelmezhető tájékoztatást kapnak az olvasók.

[16] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, a per tárgyát képező kijelentés sem véleményként, sem tényekből levont következtetésként nem értékelhető. Az „eltüntet” egyértelműen tényállítás, ráadásul negatív, kifejezetten bűncselekményre utaló kifejezés, melynek valóságtartalma egyértelműen bizonyítható. Az átlagolvasó e kifejezés hallatán nyilvánvalóan és egyértelműen elsődlegesen arra gondol, hogy jogtalan módon, meg nem engedett eszközökkel, jogszabályba ütközően, akár bűncselekményt elkövetve jutott hozzá az érintett olyan pénzösszeghez, amelyhez nem lett volna joga. Az alperes a cikk címében megváltoztatta az abban foglaltak tényleges tartalmát, és azokkal ellentétben jogellenes pénzeltüntetésre, tulajdonképpen sikkasztásra, hűtlen vagy hanyag kezelésre utalva tett valótlant tényállítást, lejáratási szándékkal. Az alperes újságírója nem azt a magatartását kritizálta, hogy a Bizottság1 korábbi, és az őt követő elnöke az adófizetők zsebében hagytak igen jelentős összegeket, hanem kifejezetten a közpénz jogellenes eltüntetésére utaló kijelentést tett. A sérelmezett közlés nem aktuális közéleti vitához, politikához kapcsolódó vélemény. A közlést az újságíró kifejezetten civil tevékenységéhez, a Bizottság1-ban betöltött vezető tisztségéhez kapcsolódóan fogalmazta meg, másrészt pedig nem is aktuális témához kapcsolódott. Téves az alperesnek az az állítása, hogy a per tárgyát képező kijelentés a közcél megvalósulását nem eredményező pénzköltést, pénzfelhasználást is jelentheti, ami a cikk szerzőjének azt a véleményét tükrözi, hogy a felvett tiszteletdíj nem a közcél megvalósulását, hanem inkább magánérdekének biztosítását szolgálta. Azzal, hogy a Bizottság1 elnökeként tiszteletdíjban, utazási költségterítésben részesült, a juttatás nem magánérdekének biztosítását, hanem munkája ellenértékét szolgálta. Önmagában abból a tényből, hogy más Bizottság1 elnökök nem részesültek tiszteletdíjban,

nem következik, hogy a részére történő kifizetés közpénz eltüntetését, jogtalan felhasználását jelentette. Az írás nem tartalmazza, hogy a közérdek szempontjából előnyösebb felhasználási mód az, ha a Bizottság1 elnök nem részesül tiszteletdíjban. Az, hogy az elvégzett munkájáért valaki díjazásban részesül, függetlenül attól, a közszférában tevékenykedik-e, vagy sem, nem minősülhet pénz eltüntetésének. Jelen esetben nem arról van szó, hogy a felperes tartja magára nézve sérelmesnek az őt érintő közlést, objektíve valótlan tényállításról van szó, amit nem köteles túrni. Minden alapot nélkülöz, hogy a „tüntetett el” kifejezés a magyar köznyelvben nem elsősorban a büntetőjogi értelemben vett sikkasztás vagy egyéb büntetőjogi tényállások szinonimájaként lenne használatos, hanem csak erkölcsi bírálatot juttat kifejezésre. Hasonlóan, alaptalan az a hivatkozás is, miszerint a szerző azt a véleményét fogalmazta meg, hogy morálisan megkérdőjelezhető a Bizottság1 elnök fizetésének felvétele. Megalapozatlan, hogy az alperes írása ne vonta volna kétségbe a közpénz igénybevételenek jogszerűségét, illetőleg annak mértékét. A közlés valós ténybeli alap nélkül, pusztán lejárató szándékkal történt, amit igazolnak a „trükkös”, „extra”, „nyerészkedett”, „trükközések”, „saját előnyére fordította” és „pénzügyi trükközések” fordulatok. A felperes megjegyezte azt is, hogy a közlés valótlan kijelentéssel nem politikai közszereplői tevékenysége kapcsán illette őt, így az Európai Emberi Jogi Bíróság citált döntése nem alkalmazható. A BDT. 2022.4497. számú eseti döntés értelmében a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem terjed ki a valótlan tények tudatos állítására.

[17] A felperes álláspontja szerint megalapozatlan az a fellebbezési kérelem is, mely a helyreigazító közleményből a valóságközlésre vonatkozó rész mellőzését kérte. A PK 15. számú állásfoglalás I. pontja értelmében a kereseti kérelemnek helyt adó határozatban a bíróság ugyan belátása szerint állapítja meg a helyreigazító közlemény szövegét, melynek közlésére az alperest határidő türéssel kötelezi, azonban e rendelkezés arra nem hatalmazza fel a bíróságot, hogy a valótlan alperesi tényállításokkal szemben a valós tényközlésre vonatkozó kérelemnek ne adjon helyt olyankor, amikor a valótlan tényállítással szemben a való tények tételes bizonyítására nem kerülhet sor, mert a nemleges bizonyítás fogalmilag kizárt. Az általa közölni kért valós tények sem tartalmukban, sem terjedelmükben nem lépték túl a helyreigazításhoz szükséges mértéket, kérelme az érvényesített jog tartalmi körén belül maradt. A hivatkozott állásfoglalás II. pontja kifejezetten azt írja elő, hogy a helyreigazító közleményből nem csak annak kell kitűnnie, a kifogásolt sajtóközlemény mely tényállítása valótlan, illetőleg mely tényeket tüntetett fel hamis színben, hanem annak is, melyek a való tények. Jelen esetben a felperes által kért, a valóság feltüntetése körében megjelölt kijelentések az alperesi sajtóközlemény kifogásolt kijelentése tárgykörét nem lépték túl, az alperesi valótlan tényállítás értelmezéséhez szükségesek. Kétségbe nem vont jogirodalmi álláspont, hogy a helyreigazítás csak a felperes által kifogásolt valótlan tényállításokkal szemben megállapított valóságos tényeket tartalmazhatja.

[18] A felperes hivatkozott arra, hogy a Cég1 Zrt.. kiadásában megjelenő összes vármegyei hírportál szerkesztőségével szemben pert indított. Tizenhét törvényszék adott helyt helyreigazítás iránti kérelmének; ezen tény is igazolja, hogy az elsőfokú ítélet helytálló volt.

[19] A fellebbezés túlnyomórészt alaptalan.

[20] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és azon jogi következtetése is helyes, hogy a sérelmezett cikk nem véleménynyilvánításnak, hanem tényközlésnek minősül, amely megalapozza az alperes helyreigazításra kötelezését.

[21] A sajtó-helyreigazítás a polgári jog különleges személyiségvédelmi eszköze. A lényege, hogy amennyiben valakiről meghatározott sajtótermékben (médiatartalomban) valótlan tényt állítanak, híresztelnek, való tényt hamis színben tüntetnek fel, a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül, igényt terjeszthet elő arra, hogy a sajtótermékben (médiatartalomban) olyan helyreigazító közlemény jelenjen meg, amelyből kitűnik, hogy a sérelmezett közlés mely tényállításai valótlan, megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ezzel szemben melyek a való tények. Amennyiben pedig a sajtószerv a helyreigazításra vonatkozó kötelezettségének nem tesz önként eleget, az érintett személy ugyancsak rövid időn belül egy csak szűk körű bizonyítási eljárást lehetővé tevő, soron kívüli polgári peres eljárásban szerezhethet érvényt a helyreigazítás iránti követelésének (Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez).

[22] Annak valóban jelentősége van a sajtó-helyreigazítás iránti perben, hogy a felperes közszereplőnek minősül-e, illetve a sérelmezett cikk tartalma közügyeket érint-e. A tekintetben, hogy az esetbeli közlés kapcsolatban áll-e közéleti vitával, a felperes közszereplésével, az ítéltábla az alábbiakat hangsúlyozza. Tény, a felperes közszereplőnek minősül, azonban jelenleg a felperes közszereplői minőségét elsősorban nem az határozza meg, hogy évekkel korábban a Bizottság1 elnöki tisztét töltötte be, hanem az, hogy felszólalt a Párt1 rendezvényén, ahol kifejezték, hogy a felperes részt vesz a párt programjának kidolgozásában. Ezen közszerepléshez, tehát a felperes politikai szerepvállalásához nem, vagy csak érintőlegesen kapcsolódik az évekkel korábban Bizottság1 elnökként tanúsított magatartása. Az ítéltábla tudomása szerint a cikk megjelenése idején a társadalmat nem osztotta meg olyan vita, hogy a Bizottság1 elnöke a tiszteletdíj, költségtérítés tekintetében mikor, hogyan jár el helyesen, részéről mi a társadalmilag elvárható magatartás. Jelenleg nem folyik vita a tiszteletdíj felvételének „morális megkérdőjelezhetőségéről”. A közpénzek felhasználása azonban vitathatatlanul közügynek minősül, a közéleti, politikai viták állandó táptalaja. A közügyekkel kapcsolatos, közszereplőt érő megnyilvánulások, közlések esetén a közszereplő védelme mindig szűkebb körű. A közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat azonban már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt, nem tudott a tény valótlanágáról, amellet sem, hogy a foglalkozása által megkívánt körültekintő módon járt el (13/2014. (IV. 18.) AB határozat). Az alperesi közlés esetében azonban utóbbiról nincs szó, a szerző nem a felperes általi közpénzfelhasználással kapcsolatos eljárás, vizsgálat megállapításait közölte, hanem egy másik médium, egy hírműsor tartalmára utalt.

[23] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a perben elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a sérelmezett közlés valótlan tényállításnak, vagy véleménynek minősül-e.

[24] A tény a való világ része, annak valamely objektív - az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett, vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni, vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. Amint arra az Európai Unió Bírósága a Csánics Kontra Magyarország ügyben hozott ítéletében rámutatott, "különbséget kell tenni a tényállítások és az értékítéletek között abban a tekintetben, hogy míg a tények fennállása

bizonyítható, addig az értékítéletek valóságtartalmának bizonyítását előíró követelmény teljesítése általában lehetetlen, s az ilyen követelmény előírása sérti a véleményadás szabadságát". Vitás esetben tehát a tényközlés és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlansága bizonyítható, az tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény (Szegedi Ítéltábla Pf.20.746/2010/2.).

[25] A sajtó-helyreigazítás iránti kérelem elbírálásakor a bíróság tartalmi elemzést végez, ilyenkor a sajtóközleményt a maga egészében vizsgálja. A kialakult bírói gyakorlat szerint (PK 12. számú állásfoglalás II. pontja) a kifogásolt közléseket, kifejezéseket valóságos tartalmuk, nem pedig formális megjelenésük szerint kell figyelembe venni; a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, melynek során a társadalmilag kialakult közfelfogásra is tekintettel kell lenni. Amennyiben valamely közlésnek több értelem is tulajdonítható, elsődlegesen a sajtóközleménnyel érintett számára kedvezőtlenebb értelmet kell alapul venni, hiszen félreértelmezhető, nem egyértelmű tartalmú közlés esetén a sajtószervvel ellentétben az érintettnek nincs lehetősége az értelmezési nehézség feloldására.

[26] A konkrét esetben a cikk címe az volt, hogy „A Párt1 új embere 125 millió forint közpénzt tüntetett el”. A közéletben ismert személy által végrehajtott közpénz eltüntetés valósága egyértelműen bizonyítható, vagy cáfolható, adott esetben a megfelelő eljárás lefolytatásával, ezért a fentebb hivatkozott bizonyíthatósági teszt alapján tényközlésről van szó. A közölt tény valóságának bizonyítására a perben az alperes bizonyítást nem ajánlott fel.

[27] A cím a sajtóközlemény szerves részét képezi, azonban nem egyszerűen csak a közlés egy mondata, a funkciója, hogy felkeltse az olvasók figyelmét, kedvet csináljon a teljes cikk elolvasásához, ezért különös jelentőséggel bír, jogvita esetén pedig „önálló életet is élhet”, külön értelmezést tehet szükségessé. A cím azért is bír különös jelentőséggel, mert a sajtótermékkel kapcsolatba kerülő olvasók egy része csak a cikk címének olvasásáig jut.

[28] A felperes által sérelmezett cikk címe nem arra összpontosít, annak nem az a lényegi mondanivalója – az alperes védekezésével ellentétben – hogy a felperes Bizottság1 elnökként a korábbi, illetve későbbi elnökökkel ellentétben igényt tartott a tiszteletdíjára. A Párt1 új embereként és 125.000.000 forint közpénz elnöki tisztsége alatti eltüntetőjeként jelöli meg a felperest. A cím tehát a valótlán tényállítással azt a hamis látszatot kelti, hogy az ellenzéki párthoz kapcsolódó felperes tisztességtelen múlttal rendelkezik. A „közpénz eltüntetése” kifejezés használata a mai magyar köznyelvben, különösen vezetői pozícióban lévő, illetve politikához kötődő személyek esetében a bűncselekmény gyanúját veti fel.

[29] A közpénz eltüntetése nem egyenlő a közpénz felhasználásával, az eltüntetés éppen a közpénz közcélra való fel nem használását, a közcél megvalósulásának akadályozását jelenti. A fellebbezési érveléssel ellentétben az, ha az elnök nem veszi igénybe a tiszteletdíjat, nem az „előnyösebb felhasználási módja” a Bizottság1 pénzeinek, hanem ez a Bizottság1 rendelkezésére álló összeg részbeni „fel nem használása”. A közpénz eltüntetése kifejezés nem „a közcél megvalósulását nem eredményező pénzköltés, pénzfelhasználás” (azaz pazarlás), a közpénz eltüntetése semmilyen formában nem kapcsolódhat a közcél

megvalósulásához, azzal éppen, hogy ellentétes, a közcél megvalósulását akadályozza, ellehetetleníti.

[30] Egy cikk címének a célja a figyelemfelkeltés, amely egyfelől közvetíti a cikk fő üzenetét, másfelől arra ösztönöz, hogy az olvasók (ha az online formában érhető el) megnyissák azt. Erre tekintettel kell a cikk címét önállóan is vizsgálni. A címben azonban a fentiek miatt is szükségképpen a leegyszerűsítő megfogalmazás, és sok esetben a pontatlanság is. E körben ezért mind a figyelemfelkeltés indokolt mértéke, mind a tartalom lényegi megragadásának szüksége behatárolja a címadás pontosságát. A cím alkotmányosságának megítélése során nem annak van jelentősége, hogy a cím pontatlanságát vagy leegyszerűsítő jellegét ellensúlyozza-e a cikk tartalma, hanem annak, hogy önmagában nem félrevezető-e a cikk címének megfogalmazásmódja (3485/2022. (XII. 20.) AB határozat).

[31] A perbeli cikk címe egyértelműen azt közvetíti az olvasó felé, hogy a felperes korábban jogellenesen jutott 125.000.000 forintnyi közpénzhez. Mivel a cikk egyéb részei szerint a felperes a Bizottságl „kasszájából saját magának és embereinek trükkös fizetésemelésekkel és extra járulékokkal” vett ki összesen 125,689 millió forintot, „megbukott”, „nyerészkedett a Bizottságl élén”, „a szervezet forrásait saját előnyére fordította”, helyzete pedig a „pénzügyi trükközések” miatt lett „vállalhatatlan”, megállapítható az is, hogy a közlemény címet követő része egyáltalán nem ellensúlyozza a cím tartalmát.

[32] A cikk szerzője nem véleményt formált, és közölt, nem annak adott hangot, hogy felháborítónak tartja, hogy a felperes a tiszteletdíját felvette, nem azt írta le, hogy a társadalmi elvárásoknak jobban megfelelt volna, ha nem veszi igénybe a tiszteletdíjat, illetve költségtérítést. A cikk a címével együtt a felperes közéleti szerepvállalását lényegében úgy összegzi, hogy az az ember, „aki százmilliókat vett ki a Bizottságl-ból” most újabb lehetőséget keres magának a közéletben.

[33] A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyes tartalmi elemzéssel, értelmezéssel jutott arra a következtetésre, hogy a valótlan tényközlés megalapozza az alperes helyreigazítás közzétételére való kötelezését.

[34] Az elsődleges fellebbezési kérelem így eredménytelen maradt. A másodlagos fellebbezési kérelem azonban az alábbiak szerint alapos.

[35] Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy szükségtelen a helyreigazító közlemény kiegészítése a felperes által kért módon a való tények közlésével, helyesen utalt e körben az irányadó bírói gyakorlatra.

[36] A sajtó-helyreigazítási iránti perben a bíróság az érvényesített jog tartalmi körén belül jogosult meghatározni a helyreigazító közlemény szövegét. A valóság feltüntetése csak annyiban és akkor indokolt, ha az a közlés valótlan tartalmának megértéséhez, értelmezéséhez szükséges (Kúria Pfv.20252/2021/4.). A PK 15. számú állásfoglalás alapján

akkor szükséges a valóság feltüntetése, amennyiben az az átlagolvasó számára a valóság félre nem érthető megértéséhez elengedhetetlen (Fővárosi Ítéltábla Pf.20662/2021/4.).

[37] Az ítéltábla egyetért az alperessel abban, hogy a helyreigazító közlemény maga tartalmazza a valótlan közleményt, és nem indokolt a nemleges tartalom tükörképét is megjeleníteni. Ha a szervezet vezetője a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelően jut hozzá az őt megillető díjhoz, akkor javadalmazása értelemszerűen törvényes. A helyreigazító közlemény felperes által kért első része a való tényeket is tartalmazza, azt, hogy a felperes jogszerűen jutott hozzá tiszteletdíjához és a költségtérítéshez. Mindemellett a cikk nem állította, hogy a felperessel szemben büntetőeljárás, vagy bármilyen vizsgálat indult volna, így a kért tartalommal a helyreigazító közlemény túlmutatna az írásban közölt állításon.

[38] Az ítéltábla a fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és mellőzte a helyreigazító közleményből az alábbi szövegrészt: „A valóság ezzel szemben az, hogy Felperes1 a Bizottság1 elnökeként kizárólag a jogszabályok és a Bizottság1 belső szabályzataival összhangban járó pénzbeli juttatásokban részesült, vele szemben a Bizottság1 pénzügy gazdálkodását érintő kérdésekben semmilyen vizsgálat vagy büntetőeljárás nem volt és jelenleg sincs folyamatban”. Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[39] Mivel a bíróság belátása szerint határozza meg – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – a helyreigazítás szövegét [Legfelsőbb Bíróság PK 15. számú állásfoglalás I. pontja], illetőleg ennek megfelelően a közzététel módját is, úgy kellett tekinteni, hogy az elsőfokú eljárásban a kereset alapos volt, így az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása nem indokolt.

[40] A másodfokú eljárásban azonban külön, másodlagos fellebbezési kérelem érintette a helyreigazító közleményből a valósághozközlést, a fellebbezés kizárólag ezen részében megalapozott. A fellebbezési eljárásban a másodfokú bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát mérlegeléssel (a teljes elsőfokú döntést érintő elsődleges fellebbezési kérelem eredménytelenségére figyelemmel) a felperes javára 80 – 20 %-ban állapította meg. A Pp. 83. § (2) bekezdése és Pp. 499.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes tartalomszolgáltatóját, a Cég1 Zrt.-t 647.843,- Ft másodfokú perköltség felperes javára történő megfizetésére a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti teljesítési határidővel. Az ítéltábla a jogi képviselők munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, a felszámítottal egyező összeg figyelembevételével határozta meg. Teljes pernyertesség esetére a felperes oldalán 895.444,- Ft ügyvédi munkadíjból, 17.547,- Ft utazási költségből, míg az alperesi oldalon 412.750,- Ft ügyvédi munkadíjból kellett kiindulni. Pernyertesség arányában a felperest 730.393,- Ft, az alperest 82.550,- Ft perköltség illeti, a perköltség különbözet (Pp. 82.§ (2) bekezdés) 647.843,- Ft.

[41] A másodfokú bíróság a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján pernyertesség arányában a felperest 9.600,- Ft, míg az alperes tartalomszolgáltatóját, a Cég1 Zrt.-t 38.400,- Ft feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte. A fellebbezési illeték összege az

illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdésének c) pontja, 46. § (1) bekezdése szerint került meghatározásra.

Győr, 2025. július 24.

Dr. Maurer Ádám sk.

Dr. Konarik Attila sk.

Dr. Kovács Zsolt sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró